

BÁBOCSKA

(Gyászrítus)

1. a tánctéren

BÁBÁK DALA

Bábocska, Bábocska,
Gyere ki a fényre,
Rágd ki, rágd ki magadat,
Szabadulj meg végre!

BÁBOK DALA

Nem mehetek ki,
Nincsen hozzá szárnyam,
Belül csak egy szőrös hernyó,
Kívül csak egy báb van.

BÁBOK (*prológ*)

Bábok vagyunk egy ismeretlen kézen.
Mozgunk, amerre mozgat,
Egyenarc, meredő szem, néma száj.
Üreges test, tehetetlen, belenyúlni jó csak.

1. BÁB

Ha leház magáról, nem létezem.

2. BÁB

A kéz az élet,

3. BÁB

Nélküle rongy csak a testem.

4. BÁB

Báb vagyok, álca,
Sorozatálarc rajtam,
Senki se tudhatja,
Ki vagyok alatta!

41

BÁBOK

Ti mind, kik csak a belétek dugott
Kéztől léteztek, most táncoljatok!

BÁBOCSKA *(jelentés)*

Mind elmúltak a színek.
Mind, csak a szürke maradt,
Csak a fénynyelő feketeség,
Csak a tejeskávé színe
A bögrémben meg az égen,
Valami piszkossárga,
Ami fáj a szememnek, amikor nézem,
Valami halotti sárga,
A májbetegegek szeme fehérje.
Szépiaszínú a fű, a vérem,
Antikolt fotó a város, a táj,
Kétdimenziós, csak szemlélhetem,
Bele nem lépek soha már.

BÁBOK

Táncolj!

BÁBÁK

Menekülj!

BÁBOK

Táncolj!

BÁBÁK

Menekülj!

BÁBOK

Táncolj! Táncolj! Táncolj!

BÁBÁK
Menekülj!

1. BÁBA

42 Menekülj, hadd bőrsödjön
Bögrédben a múlt.

2. BÁBA

Menj el messzire, lépj egy más fotóba,
A tenger jó. A tengert ismered.
Viharait, szélcsendjét, éjszakáját
A kék, hunyorgó csillagok alatt.
A tenger jó. Mert mindig színe van.

2. a tengernél

BÁBOCSKA (*rap*)

Egyedül ülök, egy kávé az egyetlen társam,
Elfásultam ebben a várakozásban.
Hogy egyáltalán létezem, arra sincsen tanú senki,
Csak ez az elhanyagolt, ködös, esti, bukaresti resti.

Helló, helló, Fekete-tenger!

Sohase láttalak, de mondjuk azt, hogy tetszel.

Leszel-e tanúm, hogy valaha éltem én is?

Leszel-e az isten nekem, leszel-e fétis?

Szürke volt a vized, amikor beléd néztem nemrég.

Ha tükröződöm benned, majdnem olyan, mintha lennék!

TENGER

Ne nézz belém többet. Mindig volt színem,

Kék és zöld és arany és fekete.

Káprázik tőle a halak szeme.

Nem adok belőle neked.

A vágyad hiába mélyebb nálam,

A könnyed hiába sósabb nálam.

Eredj vissza, ahonnan jöttél!

Eredj oda, ahol várnak még rád.

Nem tudok neked színeket adni.

Nem tudok neked levegőt adni.

BÁBOCSKA

Kilökött magából, ahogy őseimet
Halból, hüllőből, kétéltűből
Lenni légi madár, vagy szárazföldi patkány.

43

Kilökött magából, mint hajdan anyám
Teste tengeréből partra dobott engem,
Méhe sós vizéből élni lökött engem.

Most a nyakig érő gyalázatba
Vissza kell térnem, nem,
Nem vár semmi más,
Csak a gigantikus szégyen,
Meg a mega megaláztatás.

BÁBÁK DALA

Bábocska, bábocska,
Gyere ki a fényre,
Rágd ki, rágd ki magadat,
Szabadulj meg végre!

BÁBOCSKA

Nem mehetek ki,
Nincsen hozzá szárnyam,
Belül csak egy szőrös hernyó,
Kívül csak egy báb van.

3. a tánctéren

BÁBOK

Dugjatok belém egy kezet!
Valaki! Bárki! Mindegy, csak kitöltsön!
Dugjatok belém valamit,
Kérlek, könnyörgök!
Töltsön ki! Meg! Be! Föl!
Másként nem tudok megmozdulni.
Másként élőhalott vagyok.

Ti mind, kik csak a belétek dugott
Kéztől léteztek, most táncoljatok!

BÁBOCSKA

Inkább leszek élőhalott.

Élőhalott vagy halotthalott.

Saját magam akarok mozdulni,

44 Vagy ne mozduljak meg inkább sosem.

BÁBÁK

Pörögj csak, forogj, táncolj, táncolj!

Hajszold fel a légzésedet!

Gyorsítsd fel a szívverésedet!

Kapkodd a levegőt, dúsuljon fel

Oxigénnel az a sűrű véred!

Sűrűsödjön be tőle az a híg véred!

Szívd tele a tüdőd, hiperventilálj,

Mint lebukás előtt a bűvár!

Eljön nemsokára, hogy szállnod kell a mélyre,

Ahol nincs levegő, ahol nincs már fény se,

Lebuksz, mint a bűvár, mint a gyöngyhalász.

BÁBOK

Lebuktál, Bábocska, te repülni akarsz!

Saját szárnyakat akarsz! Mozogni akarsz!

Magadtól! Hát mi vagy te? Automobil?

Milyen dolog mozogni benned

Mocorgó kéz nélkül? Valami nélkül?

Mit képzelsz magadról, Bábocska, ki vagy te?

Madár vagy? Lepke vagy? Esetleg bőregér?

BÁBOCSKA

Jaj, nem, repülni nem is akar,

Nem vagyok denevér, rovar, madár,

Csak egy mozdulatot, amit nem más kéz

Irányít bennem, hanem csak én.

BÁBOK *(ítélet)*

Zárkába vele, magányzárkába,

Saját százegyed, kurva szobájába,

Évek alatt épített falak közé,

Vasrácsok, vastéglák, vaskövek közé.

Bűnös vagy, Bábocska, kiáltsátok, bűnös!
Bűnös szárnynövesztés kísérletében,
Magától mozdulás kísérletében,
Egyedül létezés kísérletében.

45

Zárjátok el! Zárjátok el!

4. a börtönben

ŐRMESTER

Jó reggelt, elvtársak, ébresztő föl!

BÁBOCSKA (*jelentés*)

Bal lábamhoz a színehagyott reggelt,
Bilincselték, a jobbhoz meg az estét.
A lépéshossz a kettő közti táv
A betonozott börtönudvaron.

Nincs ítélet. Nincs tárgyalás kitűzve.
Nincs szembesítés, se kihallgatás.
Csak a vasbeton égen elfolyó,
Mosásban megfakult gyapjúfalak.

Sokadmagammal, egymagamban,
Az önbüntetés-végrehajtási
Intézet gyűjtőfogházában,
A gyötrelem gyűjtőfogházának
Koszos udvarán, az évtizedes
Portól szürke udvaron körbe-körbe,
Söpörgetem a szétszórt csikkeket.

SMASSZEREK

Nézd má, ez még söpörget!
Ez még itten körbe-körbe.
Ez még gyűjtöget.
Csikkeket.

Na, ja.

Még a végén majd itten el is szívja.
Elszívja előlünk.

Na, ja.

A levegőt.

BÁBOCSKA

Szabadítsatok meg! Mentsetek ki innen!
Rázom a rácsokat, arcom vasráncait.
Mentsetek meg innen! Szabadítsatok ki!

SMASSZEREK (*rap*)

Ő, mesebeli ki-ki-királylány, ez a kérés megható,
De az az ajtó belülről kilinccsel nyitható.

BÁBOCSKA (*népdal*)

Körbe vagyok zárva.
Két vérkörbe zárva.
Jobb kamrából a bal pitvarba,
Bal kamrából a jobb pitvarba,
Sej, de, sej, de sose jutok ki innen.

BÁBÁK

Szabad vagy, Bábocska,
Szabad vagy, mire vársz?

BÁBOCSKA

Szabad? Hát köszönöm.
Szabad, mint a víz,
Mikor a kádból
Kihúzzák a dugót:
Szabad vagy, víz,
Mehetsz, amerre tetszik,
Na, miért nem mész?
Mínthogyha volna
Bármerre utam,
Mínthogyha volna
Más merre utam,
Mint örvényleni
Mind csak lefelé.

BÁBOK

Ha a pokolra visznek,
Csak ne felejts el
Hangszert vinni magaddal!

BÁBOCSKA

Nem visznek. A számban, a fogaim alatt,
Egyenként roppannak a kávébabok.
Amíg rágom őket, még érzem a testem.
Míg érzem a testem, addig itt maradok.

47

BÁBOK (*gúnydal*)

Bábocska dudás lesz,
Kell a dudás-tudás!
Jó utat, Bábocska,
Jó utat, nem mondjuk,
Vigyen el az ördög,
Elvisz az magától!
Kár beléd a kávé!
Kifordul a szádból.

BÁBOCSKA

Hova csúszik a kád meg a mosdó?
Vizes kövein a fürdőszoba,
A véccésésze, a fogasok, a köntös,
A tükrös szekrény tükre hova?

BÁBOK

Csorogj csak, vizecske, vár a lefolyó!

BÁBÁK

Add a kezed!

5. a zárkában

BÁBOCSKA (*remix*)

Apád vagy anyád, vagy a nagy szerelem,
Bármit ígérne is, elhagy,
Végigcsörtet az életeden,
Sóval hint be, és elhagy.
Hogy belepusztult vagy lecserélt?
Mindegy már, mikor elhagy,
Társ, szerető, vagy régi barát,
Halálra ítélt, ahogy elhagy.

BÁBÁK (*varázsdal*)
 Száraz szivacs voltál.
 Őt szívtad magadba,
 Most ha hozzád érnek,
 Ő fröcsög belőled,
 Mintha nem is volnál,
 Mintha csak ő volna.

Isten majd kifacsar,
 Markában gyűr össze,
 Tiszta vízzel átmos,
 Félretesz száradni.

BÁBOCSKA (*jelentés*)
 oltárom tükör
 balról a függöny
 jobbról egy halott
 színésznő kalapja
 ráakasztva pár
 ékszer fölötte
 Jézus faarca
 virágok gyertyák
 halott gyermek fotója
 néhány kavics
 kis agyagszobrocska
 anyától emlék
 erőtlenségem erőtárgyai

BÁBÁK

Imádkozz: Mi Anyánk, aki a mennyekben vagy!
 Imádkozz: Mi Anyánk, aki mibennünk vagy!
 Imádkozz: Mi Anyánk, aki nem vagyunk.
 Imádkozz: Mi Anyánk, akiben vagyunk!

BÁBOCSKA (*ima*)

Ha neked az a negyednapos hullá
 Meg se kottyant, csak kihívtad a sírból,
 Aztán te magad is harmadnapon...
 Szóval ne mondd, hogy nehezedre esne
 Ebből a pudvás zombi-állapotból
 Engem is feltámasztanod, mikor

Arra sem vagyok jó, hogy horrorfilmben
Riogassam a kiskamaszokat.
Szóval ne gyere azzal, hogy régen volt,
Talán igaz se volt, neked idő
Nem számít. Hogyha nem segítesz, Jézus,
Tudd meg, hogy a lelkedem száradok.

49

BÁBÁK

Mondj mesét, hogyha félsz.
Támaszd hátad a falnak,
Hunyd be a szemed, hitesd el
Magaddal, hogy lesz fény, mikor kinyitod.

Öleld át a térded,
Hajtsd rá az arcodat,
Mondj mesét magadnak,
Mondj mesét nekünk.

Hunyd be a szemed, fénylesz
Mikor kinyitod.
Mondj mesét magadnak,
Mondj mesét nekünk.

BÁBOCSKA

Hegy van előttem.
Sötétség hegye,
Félelem hegye, önmagam hegye,
Koponyám hegye. Mozdulatlanul
Lábához ülök le, mesébe kezdek,
Hallgatni, hallgatni körém gyűlök.

BÁBÁK

Hegy van előtted,
Sötétség hegye,
Félelem hegye, önmagad hegye.
Koponyád hegye mozdulatlan.
Lábához ülj le, mesébe kezdj,
Hallgatni gyűlj önmagad köré!

6. a mese

BÁBOCSKA (*mese*)

50 Mohammed nem megy soha a hegyhez
Mohammed nem akar hegyre mászni
Mohammed fél a hegyi vihartól
Mohammed fél a vadállatoktól
Mohammed fél elveszni a ködben
Az ismeretlentől fél Mohammed

Mohammed a vackán kuporog otthon
Mohammed napjában ötször imát
Mormol Mohammed arccal keletnek
Leborul
Allah irgalmazz nekem
Ne kelljen soha a hegyhez mennem
Ne legyen soha meredek út
Előttem lélek-
Szakadva mászni –
És Mohammedhez eljött a hegy

Nem kerülhetsz ki
Nem is mászhatsz meg
Kásahegy vagyok
Báriumkása
Gipszkása vagyok
Rágd át magad

Mászik Mohammed
Tíz körme véres
Rágja a kását
Fojtogató

Mit elől megevett
Az jön ki hátul
Nyeli a hegyet
Nyeli őt a hegy

Emésztetlenül
Ráगतlanul
Halad át rajta
A nehéz anyag

Mit elől megevett
Az jön ki hátul
Csak ő nem jön ki
A hegy beléből

51

Jááj Mohammed miért is nem szakadt rád inkább
Báázi nagy köveivel a hegy
Jááj miért is nem nyílt ki alattad
Báázi nagy szakadékká a hegy
Jááj sose jutsz ki a hegy gyomrából
Gyomrodból a hegy kicsi Mohammed

BÁBÁK DALA

Bábocska, bábocska,
Gyere ki a fényre,
Rágd ki, rágd ki magadat,
Szabadulj meg végre!

BÁBOCSKA DALA

Nézek a tükörbe
Szivárog az arcom,
Elfolyik az óceánba,
Állok csak a parton.

Nézek a tükörbe,
Belvizes az arcom
Mi teremne, kirohadt mind,
Kudarc nő kudarcon.

BÁBOCSKA

Terméketlen vagyok.
Halott burok önmagam körül.
Már nem véd, csak bezár.
Magamba harapok – fáj.

BÁBÁK (*koan*)

Ki nem akar szenvedni,
Tanuljon meg szenvedni.

BÁBOK (*kuplé*)

Jaj, ne csinálj soha olyat, ami fáj, csupa
Gyötrellem úgyis az élet.
Nincs más cél, csak a csillapítás,
Ami kín, majd újra feléled!

52

BÁBÁK DALA

Bábocska, bábocska,
Gyere ki a fényre,
Rágd ki magad a burokból,
Szüless már meg végre!

BÁBOCSKA DALA

Kicsi lyukat rágtam
Nem férek át rajta,
Szétszakad a szárnyam, hogyha
Átpréselem rajta.

BÁBOCSKA

Mi Anyánk, ki az égben vagy!
Mi Anyánk, ki énbennem vagy!
Mi Anyánk, ki nem én vagyok.
Mi Anyánk, akiben vagyok!
Újra tudsz-e szülni engem?
Újra, halhatatlanságra?

BÁBÁK (*mantra*)

El kell engedned mindent,
Elhagy szemed világa,
Kihunynak mind a színek,
Nincs többé szürke, sárga,

Marad az egy-sötétség,
Szádra szorított párna,
Tüdődöt szétfeszíted
Levegőért, hiába.

A tested száraz kifli,
Valaki lassan rágja,
Vizes homokként omlasz,
Zúdítanak egy zsákba.

Valami szörnyű vákuum
Csak szív, csak szív magába.

7. odaát

53

BÁBOCSKA

Jaj, mennyi bíbor, mennyi vad lila,
Vibráló türkiz, vakító narancs,
Milyen mély sötét, hány hónapnyi szürke
Kellott, hogy ne titeket lássalak?
Hogy észrevegyem, mennyi halványabb szín
Vett körül, mennyi pasztell árnyalat.

Gyere most, gyöngyház, jégkék, gyöngye hússzín,
Hatoljon bőröm alá fényetek,
Ringassatok, akár egy újszülöttet,
Hadd higgyem el, hogy élek, élhetek.

BÁBÁK

Nem ismersz magadra. Nem ismersz miránk.
Új test, különös, új nedvek, új mozgás.
Nézz a tükörbe, ismerj magadra.
Halott burokból élő vagy magad.

BÁBOCSKA

Első lélegzet. Lehet, hogy élek.
Isten látja, hogy fekszem a napon.
Valaki ringat, ölelem magam,
Földanya mellét simogatom.

Nem tudom, mi volt, s mi jöhet még,
Hogy ez-e az a perc, mire vártam,
Egy öreg fa kérgét simogatom.
Fekszem. Szárad a szárnyam.